

Fil en Solsort.

—0—

Velkommen Foraarsafniens Fugl ved Vintrens blege Rude, naar Solen stiger messinggul og Vinden klager dump og hul i Grenene derude.

Og frøs din Sang i Struben fast, vær signet, naar du kommer. Saa kuldkært er dit Vingekast — men du og jeg har ingen Hast: jeg ved, du varsler Sommer.

Jeg ved, du gemmer i dit Bryst de dybe, søde Toner, der vælder frem med Lovsangs Lyst, naar Vaaren løver paa vor Kyst Majmaaneds grønne Kroner.

Og dækker Sneen Muld og Sten, og dvæler fjernt vor Sommer, og drypper koldt hver nøgen Gren, er Vaaren nær, bli'r Vaaren sen, den kommer dog, den kommer.

Du bærer, Fugl, en Sommers Frø dybt i dit Bryst i Gemme, et Kim, der ej af Kuld kan dø: der kommer Vaar med Sol og Tø, da tør din brustne Stemme.

Du gemmer tro den svundne Vaar, jeg lønligt kan erindre. Og Vaarens Sang har gode Kaar, naar den et Fuglehjerte faar, hvor den kan overvinde.

Christian Stub-Jørgensen.

Barndom og Ungdom i det 19. Aarhundrede.

—0—

Vort Bysbarn, Prof. VILHELM GRØNBECH holdt for nylig i Aarhus et interessant Foredrag over dette Emne. Det gengives her efter „Aarh. Amst.“:

— Det var med saare liden Ret at man kaldte dette Aarhundrede for Barnets Aarhundrede. Barndommens og Ungdommens Oplevelser fik liden eller ingen Ret i Livet. Tanken var stadig, hvad man skulde gøre ved Barnet, hvad man skulde opdrage det til, og selv de moderne Pædagoger, der gav det Udsæende af, at deres Undervisning voksede ud af Barnets Trang og Behov, havde deres System lærdig, og de forstod at faa Barnet til at gaa i det.

De moderne Systemer var lige saa vel som de ældre Træning for at opnaa et eller andet praktisk, og under denne Træning og Opdragelse blev Livet taget af Barnets hele og umiddelbare Syn paa Verden.

Idet man taler om en Tids Forhold til Barnet, fælder man ogsaa en Dom over Tiden, — og en saadan Dom over Tiden er den meget omtalte Bog „De vises Sten“. Denne Bog er skrevet af en Mand, der har formaaet at huske Barndommens Indtryk og Oplevelser. Det betydelige i denne Bog er de betagende Skildringer af Barnets Liv, Barnets nmiddelbare Forhold, ikke blot til Tingenes Ydre, men

Verdens mægtigste Isflod.

Den vældige Muir Gletscher i Glacier-Bay i Alaska er et af Jordens mest storslaaede Naturfænomener. Bag ved Bugten hæver sig en Række Bjerge, som naar en Højde af 14—17000 Fod, og ud i Bugten glider en funkende, glitrende, størknet Flod, der rager 300 Fod op over Vandfladen og i Sommermaanederne bevæger sig med en Hastighed af ca. 45 Fod

om Dagen.

Længere inde i Landet er Gletscheren over en Fjerdingsvej bred og omgives og næres af 15 andre Gletschere. Naar denne mægtige Isflod er naaet ud i Havet, brækkes den med tordenlignende Bragen af til vældige Isbjerge.

Uophørligt drøner Larmen af disse afrevne Iskolosser; men ogsaa fra det Indre af Gletscheren

trænger hemmelighedsfulde Lyde frem — de opstaar ved Isens Tryk mod Fjeldene, idet den baner sig Vej frem i sit Leje for at naa ud til Havet.

— Ord formaar ikke at skildre denne Isflods Pragt og Skønhed, naar den dalende Sol sender sine Straaler ind gennem den og faar den til at lyse som en Kæmpeprisme i alle Regnbuens Farver.

Muir Gletscheren i Glacier Bay i Alaska.

til Tingene selv, til Tingenes Væsen. Det, som Anker Larsen betegner med Udtrykket, at Barnet føler at Tingene er „aabne“, medens de for den voksne er „lukkede“.

Det er Bogens Tragedie, som det er vor Kulturs Tragedie, at der lukkes i for Barnets Verden, at Barnet ved Opdragelse og Træning berøves, hvad det oplevede, da Tingene stod det „aaben“; — og at der i Stedet for Baruel kommer en foretagsom Mand, der stirrer efter Chansen, men for hvem den egentlige Verden lukker sig.

Skildringen af Barndommen er det egentlige geniale i „De vises Sten“. Det øvrige ofte sære og forskruede med Personer, der trækker Kroppen af for at kigge paa sig selv eller for at gaa gennem Helatensmure, og Skildringen af Personer, som den amerikanske Dame, der ser Engle, — alle disse Ting er kommet med for at skildre Sjælens ulykkelige Kamp for at vinde det tabte Paradis tilbage, men selvstændig har disse Ting ingen Værdi.

I Verdenslitteraturen er der to ejendommelige Sidesstykker til Anker Larsens Skildringer af Barndommen og Barndomsoplevelsernes sørgelige Undergang; begge findes indenfor den engelske Litteratur.

Den første er Traherne, en engelsk Præst, der levede ved Mid-

ten af det 17. Aarh. De Digte og Erindringer, han skrev, og som er noget af det betydeligste i Litteraturen, laa i lang Tid paa Slægtens Pulterkammer, hvorfra de havnede paa en Antikvarhandlers Disk og her lykkeligvis blev reddet fra Undergang, idet de faldt i Hænderne paa en kyndig Mand,

I disse Digte og Erindringer skildrer Traherne Barnets Verden. Traherne's Barneverden er et Feland, et Eventyrige, blot sandt og uopdigtet.

Kornet i denne Verden bestaar af gyldent Lys og af udødelig Hvide, som aldrig skulde mejes og aldrig var saaret, men stod fra Evighed og til Evighed. Støvet og Stenene paa Gaden var saa kostelige som Guld. Menneskene var Engle, der straaede og funkede. Børnene, der tumlede paa Gaden, var springende Juveler.

Men Forstanden lukker Portene til denne den rigtige Verden. Forældre og Lærere er ivrige Lyse-slukkere, idet de lærer Børnene at begære Enkeltheder i Stedet for Helheden, at se paa Tingene som Nyttegenstande i Stedet for som Nøgler til evig Rigdom; de lukker hans Syn, som fandt Guld overalt, ogsaa i Støv og Stene, og aabnede hans Øjne for at Guld kunde blive Værdi ved at møntes til Penge og stikkes i en skidden Pung, og for dem kunde man købe Ting af Mennesker.

Det andet Sidesykke til Anker Larsens Skildringer af Barnets Verden er Wordsworth.

I sit Prelude (Forspil) har han givet sin Sjæls Tilblivelseshistorie. Det er lykkedes for ham, fordi han er en af Verdens største Psykologer, i Besiddelse af Forskerens Skarpblik og Kunstnerens snart grublende Vægt, snart legende Letthed i at faa Ordene til at virke, det han vil.

Han forfølger alt det simple, barnlige, barnagtige lige saa vel som det ubegribelige i Anelser, Drømme, bundløs Undren. Han følger Samvittighedens Opvaagnen ud af Barnestreger og smaa Pirastreger mellem Kammeraternes Døner paa Heden.

Han beskriver, hvorledes Følelsen af uendelige Verdener bag de kendte Bjerge vækks i Svimmelhed hos Skøjteløberen, naar han pludselig under Farten sætter Hælen i Isen og standser med et Ryk og Klinterne ved Siden bliver ved at suse forbi i hans svimle Syn, som om han i dette Øjeblik saa Jorden selv feje afsted gennem Rummet paa sin daglige Fart; blegere og blegere staaede Klinterne sig bag ham i højtiddig Rad, og han stod fortabt i Synet — til alt sank til Hvile som en Søvn uden Drømme.

Han forfølger, hvorledes disse Anelser fordybes til Oplevelse. — Det uudsigelige bliver ham vissere

end det haandgribelige, det ubegribelige bliver ikke blot mere dyrebart, men ogsaa forstaaeligere end de let tilgængelige Billeder og Tanker, som Sanserne skænker fuldt færdige.

Men Barndommens Drømme og Syner gik til Grunde i Skolelærdom og Universitetsliv.

Wordsworth og Traherne samstemmer i deres Forvisning om, at i Bannedagene kom der Bud til deres Sjæl fra det uendelige, som nu ingen Tanke kan opstøve.

Til disse to Anklagere mod Kulturen, der dræber det umiddelbare i Barnet, er der kommet en ny, nemlig Anker Larsen, og det er dette, der vil gøre, at „De vises Sten“ bliver staaende.

I Stedet for Helheden giver vor Kultur Enkeltheder til Barnet — i Stedet for en Skuen med alle Sanser specialiseres Sanserne og spændes hver i sit Seletøj — i Stedet for Billeder faar Barnet Formlen; vi analyserer og former Led til Led, men Helheden og det, der ligger bag Helheden, og som Barnet griber i Billeder, har den voksne ingen Syn og Sans for.

For vor Kultur er det nødvendigt at dræbe Barnets Billedverden — i Arbejdet og Kampen for Tilværelsen er dette kun Dødvægt.

Men i de Menneskers Hjerte, hvor Barnelandts vidunderlige Verden endnu lever i Erindringen, kæmpes der en Kamp paa Livet for at bevare den Verden, der gaar til Grunde under Kulturens haarde Haand.

Under den Kultur, vi ejer, er denne Tragedie en Nødvendighed; — men derfor er Tragedien ingen Nødvendighed.

Og det er dette Krav, Barnet stiller til os, at skabe en Kultur, hvor Barnelivets Umiddelbarhed kan omsættes til bevidst Ejendom.

Vaarvise.

Nu er Vaaren alter nær, nu smelter Is i Solens Skær, snart synger Lærken højt mod Sky og Livet vaagner op paa ny.

Nu er Lyset alter nær, nu viger Mørkets skumle Hær, snart straalers Solens varme Glød og Livet sejrer over Død.

Hans P. Nielsen,
Dalegaard, Rutsker.

CLOËTTA's

Fineste dansk Fabrikat
i 1/2 kg Pakker.

Goldings kontr. Foderblanding 50%

52-53 pCt. Insegule Bomuldsfrøager,
Danst grov Søstakraa

Danste grove Hvedeklid og Sac-Fox Majs
løses i disse Dage. = Ved kontant Køb er Pri-
sen lavest og vi tilraader Køb.

Nordlandets Handelshus.

Vi har stort Oplag af

billige Udfudsbrædder,

3/4", 1" og 1 1/4" tykke og i alle Længder.

Meget fine plojede og høvlede Fyrrebrædder
til Gulve i alle Længder.

Ved kontant Salg gives 4 pCt. Rabat.

Nordlandets Handelshus.

Bestillingslisterne paa Markfrø

bedes venligst indsendt snarest muligt til

Nordlandets Handelshus.

Alle Mennesker,

som har set, hvorledes

Bornholms Vegetabil Margarine,

fremstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvil-
kaarligt forlange dette højfine Produkt til sine Maal-
tider. - Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger

Bornholms Vegetabil Margarine.

De bedste Kvaliteter i Arbejdstøj.

Mine gode bekendte amerikanske Overalls og Trojer i alle
Størrelser baade til voksne og Born. Prima blaa Molskindsbek-
klæder og mange andre forskellige Arbejdsbeklæder, Trojer, Blu-
ser og Skjorter. Underbeklædning i Uld og Bomuld til voksne og
Born. Alt i mægtigt Udvalg til smaa Priser.

Jens Hansen.

CLOËTTA's

Fyldte Chokolader

„ALBA“ Spise-Chokolade

„ANKER“ Cacao kun i 1/2 kg Pakker

FINESTE DANSK FABRIKAT

Køreplan

Rønne-Allinge
Jernbane.

Søgnedage.
Rønne-Sandvig

Rønne	8,25	2,00	6,10
Nyker	8,42	2,18	6,29
Klemens	8,55	2,33	6,46
Rø	9,11	2,49	7,02
Tein	9,26	3,04	7,19
Allinge	9,37	3,17	7,32
Sandvig	9,45	3,25	7,40

Sandvig-Rønne

Sandvig	10,00	11,20	4,25	8,00
Allinge	10,08	11,28	4,33	8,08
Tein	10,18	11,39	4,43	8,19
Rø	10,34	11,56	4,59	8,36
Klemens	10,53	12,15	5,18	8,56
Nyker	11,05	12,28	5,30	9,10
Rønne	11,25	12,50	5,50	9,30

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	8,25	12,45	7,40
- Nyker	8,42	1,02	7,57
- Klemensker	8,55	1,15	8 10
- Rø	9,10	1,30	8,25
- Tein	9,23	1,42	8,38
- Allinge	9,33	1,53	8,48
- Sandvig	9,40	2,00	8,55

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	10,05	6,00	9,12
- Allinge	10,12	6,07	9,25
- Tein	10,21	6,16	9,31
- Rø	10,35	6,30	9,45
- Klemensker	10,51	6,46	10,01
- Nyker	11,01	6,56	10,11
- Rønne	11,20	7,15	10,30

*) Løber kun Mandag Onsdag
og Lørdag.
†) Løber kun Tirsdag Torsdag
og Fredag.

Hof-Pilsner.

Søger De en Pige, en Karl
eller en Dreng, eller mang-
ler De en Svend eller Lær-
ling, en Fodermester eller an-
den Medhjælp, bør De snarest aver-
tere i Nord-Bornholms Ugeblad
der hver Fredag bringes direkte ind
c. 1800 Hjem og læses af saa godt
som hvert eneste Tyende. En An-
nonce her i Bladet vil derfor saa
godt som altid bringe et tilfreds-
stillende Resultat.

Erindringsliste

Borgmesterkontoret 2-4 Eftm.
Sparekassen 10-12 og 2-4.
Branddirektøren do
Stempelkontoret i Sparekassen. 10-12, 2-4
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Ski-
benes Ankomst og Afgang Tirsdag
og Fredag Efterm., Mandag og
Torsdag Form.
Distriktslægen 8-9 og 2-3.
Folkebogsamlingen paa Raadhuset:
Udlaan hele Aaret: Tirsdag 3-4, Fre-
dag 7-8, Læsestuen hver Dag til Kl. 9
Hjælpekassen: Formd. O. Thorngren.
Kasserer Snedker Chr. Lind, Sandvig.
Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-6
Kømnarkontoret 10-11 og 2-4.
Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.
Postkontoret: Søgnedage 9-12 og 2-6
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6-7.
Skandinaviens-Amerikaliniens:
Agent Otto Gornitzka,
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.
Olsen, Messen Kontortid 1-4 Em.
Telegrafstationen 9-12 og 2-6
Toldkamret 8-12 Form., 2-5 Efterm.
Klemens Jernbanest. 8-12 og 2-6

Carlsberg

Export Øl

slanke Flasker
m. Guld-Etk.

Pryder et
festdækket
Bord.

Citronvand.
Apollinaris.

Se her!

En Mængde Rester af
af ensfarvede og tørne-
de Kjoletøjer er hjem-
kommen, sælges i disse
Dage til halv Pris og der-
under.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10-12 og 2-4.

Renten af Indskud er paa:

3 Maaneders Opsigelse	4,5 pCt. p. a
Almindelige Sparekassetilkaar	4 - - -
Folio	2 - - -
i Forsørgelsesafdelingen	3,5 - - -

hvortil Præmie, hidtil 2,5 pCt.

Vi sælger det bedste Brændsel,
og Priserne er saaledes ved Afhentning fra Lager
pr. kontant:

Store harpede Derbyshire Døvnul a 450 pr. hl.
do. do. Røddetul 425 "
Smuste harp. Gaslofs, meget kraftige 3,75 "
Brunfuls-Brifetter, meget renlige 325 50 kg
Usharpningskul a 2 Kr. pr. hl.

For Kørsel og Afbæring beregnes 25 Dre hl.
Nordlandets Handelshus

BORNA MARGARINE

er fin, frisk og velsmagende og giver
LÆKKERT SMORREBROD

Avertør i Nordbornholms Ugeblad!

Billigste Annoncepris. Læses overalt paa Nordlandet

CLOËTTA's

„ROYAL“ Koge-Chokolade

„BECA“ Koge-Chokolade

FINESTE DANSK FABRIKAT